

ZÁPISNICA
2. zasadnutie Rady vlády Slovenskej republiky pre národnostné menšiny
27. júna 2025 (piatok) o 11:00, Hotel Bôrik, Bratislava

Návrh programu zasadnutia

1. Návrh programu
2. Kontrola plnenia uznesení Rady vlády SR pre národnostné menšiny
3. Voľba predsedu komory národnostných menšín rady
(predkladá podpredseda rady)
4. Správa o činnosti Fondu na podporu kultúry národnostných menšín
(predkladá riaditeľka Fondu na podporu kultúry národnostných menšín)
5. Informácia o výročných správach o činnosti národnostných múzeí na Slovensku za rok 2024
(predkladá generálna riaditeľka Slovenského národného múzea)
6. Informácia o stave národnostného školstva za roky 2023 – 2024
(predkladá generálny riaditeľ národnostného a inkluzívneho vzdelávania MŠVVaM SR)
7. Informácia o príprave Správy o postavení a právach príslušníkov národnostných menšín za obdobie rokov 2023 – 2024
(predkladá podpredseda rady)
8. Informácia o plnení úloh vyplývajúcich z Akčného plánu ochrany práv osôb patriacich k národnostným menšinám a etnickým skupinám na roky 2021 – 2025
(predkladá podpredseda rady)
9. Informácia o aktuálnych legislatívnych procesoch v oblasti práv národnostných menšín
(predkladá podpredseda rady)
10. Informácia o plnení uznesení vlády SR v oblasti postavenia a práv národnostných menšín
(predkladá podpredseda rady)
11. Rôzne
 - Informácia o aktualizácii členov pracovnej skupiny za účelom prípravy novely zákona č. 138/2017 Z. z. o Fonde na podporu kultúry národnostných menšín a o zmene a doplnení niektorých zákonov;
(predkladá podpredseda rady)
 - Informácia o návšteve komisára Rady Európy pre ľudské práva na Slovensku;
(predkladá MZVEZ SR)
 - Informácia o návšteve Európskej komisie proti rasizmu a intolerancii Rady Európy (ECRI) na Slovensku;
(predkladá MZVEZ SR)

- Informácia o kampani OSN k 60. výročiu Medzinárodného dohovoru OSN o odstránení všetkých foriem rasovej diskriminácie;
(predkladá MZVEZ SR)

- Prezentácia vybraných aktivít Úradu splnomocnenca vlády Slovenskej republiky pre rozvoj občianskej spoločnosti súvisiacich s oblasťou podpory národnostných menšín v Slovenskej republike.

(predkladá splnomocnenkyňa vlády SR pre rozvoj občianskej spoločnosti)

Záver

Otvorenie

Ákos Horony, podpredseda Rady vlády SR pre národnostné menšiny (ďalej aj ako „rada“):

- privítal prítomných členov a hostí, vyzdvihol prítomnosť novozvolených členov komory národnostných menšín rady, ktorých si zvolili organizácie angažujúce sa v oblasti národnostných menšín vo voľbách, ktoré sa uskutočnili 21. februára; dodal, že prebehli doplňujúce voľby pre goralskú národnostnú menšinu, za ktorú bol dňa 23. júna zvolený pán Pavol Zamiška, ktorého v rade tiež privítal;
- vyzval zástupcov komory rady, aby si prevzali menovacie dekréty;
- po odovzdaní dekrétov vyzval tajomníčku rady, aby informovala o uznášaniaschopnosti rady;

Kristína Pekárová, tajomníčka rady:

- informovala, že rada je schopná uznávať sa ak je prítomná nadpolovičná väčšina jej členov s hlasovacím právom a zároveň nadpolovičná väčšina zástupcov komory; skonštatovala, že na 2. zasadnutí rady je prítomných 24 členov komory národnostných menšín a 13 zástupcov štátnej správy;
- potvrdila, že rada je uznášaniaschopná;

Bod č. 1 Návrh programu

Ákos Horony, podpredseda rady:

- pristúpil k schvaľovaniu programu zasadnutia rady; skonštatoval, že všetci členovia dostali včas program zasadnutia rady a otvoril rozpravu k návrhu programu;

Simona Zacharová, splnomocnenkyňa vlády SR pre rozvoj občianskej spoločnosti:

- pripomenula avizovanú žiadosť o presun príspevku za Úrad splnomocnenca vlády SR pre rozvoj občianskej spoločnosti a jeho zaradenie ako prvého príspevku v bode rôzne;

Ákos Horony, podpredseda rady:

- potvrdil, že pani splnomocnenkyňa Zacharová požiadala o presun bodu; navrhol presun v bode rôzne v súlade s jej žiadosťou;
- dal hlasovať o schválení programu s avizovanou zmenou; konštatoval, že návrh programu zasadnutia bol schválený a to v nasledovnom znení:

1. Návrh programu

2. Kontrola plnenia uznesení Rady vlády SR pre národnostné menšiny

3. Voľba predsedu komory národnostných menšín rady
(predkladá podpredseda rady)
4. Správa o činnosti Fondu na podporu kultúry národnostných menšín
(predkladá riaditeľka Fondu na podporu kultúry národnostných menšín)
5. Informácia o výročných správach o činnosti národnostných múzeí na Slovensku za rok 2024
(predkladá generálna riaditeľka Slovenského národného múzea)
6. Informácia o stave národnostného školstva za roky 2023 – 2024
(predkladá generálny riaditeľ národnostného a inkluzívneho vzdelávania MŠVVaM SR)
7. Informácia o príprave Správy o postavení a právach príslušníkov národnostných menšín za obdobie rokov 2023 – 2024
(predkladá podpredseda rady)
8. Informácia o plnení úloh vyplývajúcich z Akčného plánu ochrany práv osôb patriacich k národnostným menšinám a etnickým skupinám na roky 2021 – 2025
(predkladá podpredseda rady)
9. Informácia o aktuálnych legislatívnych procesoch v oblasti práv národnostných menšín
(predkladá podpredseda rady)
10. Informácia o plnení uznesení vlády SR v oblasti postavenia a práv národnostných menšín
(predkladá podpredseda rady)
11. Rôzne
 - Prezentácia vybraných aktivít Úradu splnomocnenca vlády Slovenskej republiky pre rozvoj občianskej spoločnosti súvisiacich s oblasťou podpory národnostných menšín v Slovenskej republike.
(predkladá splnomocnenkyňa vlády SR pre rozvoj občianskej spoločnosti)
 - Informácia o aktualizácii členov pracovnej skupiny za účelom prípravy novely zákona č. 138/2017 Z. z. o Fonde na podporu kultúry národnostných menšín a o zmene a doplnení niektorých zákonov;
(predkladá podpredseda rady)
 - Informácia o návšteve komisára Rady Európy pre ľudské práva na Slovensku;
(predkladá MZVEZ SR)
 - Informácia o návšteve Európskej komisie proti rasizmu a intolerancii Rady Európy (ECRI) na Slovensku;
(predkladá MZVEZ SR)
 - Informácia o kampani OSN k 60. výročiu Medzinárodného dohovoru OSN o odstránení všetkých foriem rasovej diskriminácie;
(predkladá MZVEZ SR)

Záver

Hlasovanie o programe:

Prítomní: 39

Za: 39

Proti: 0

Zdržalo sa: 0

Bod č. 2 Kontrola plnenia uznesení Rady vlády SR pre národnostné menšiny

(Pozn. podrobná informácia k tomuto bodu bola členom rady zaslaná vopred; Príloha č. 1)

Ákos Horony, podpredseda rady:

- otvoril bod č. 2. zasadnutia: Kontrola plnenia uznesení rady a odovzdal slovo tajomníčke rady;

Kristína Pekárová, tajomníčka rady:

- informovala členov rady o uzneseniach prijatých na 1. zasadnutí rady; skonštatovala, že rada na svojom prvom zasadnutí prijala celkovo 6 uznesení:

Uznesením č. 1 rada prerokovala a schválila Rokovací poriadok Rady vlády Slovenskej republiky pre národnostné menšiny;

Uznesením č. 2 rada prerokovala a schválila Plán činnosti Rady vlády Slovenskej republiky pre národnostné menšiny na rok 2025;

Uznesením č. 3 rada prerokovala a zobrala na vedomie Informáciu o príprave Správy o stave používania jazykov národnostných menšín na území Slovenskej republiky za obdobie rokov 2023 – 2024;

Uznesením č. 4 rada prerokovala a zobrala na vedomie Informáciu o aktuálnych legislatívnych procesoch v oblasti práv národnostných menšín;

Uznesením č. 5 rada prerokovala a zobrala na vedomie ústne podanú informáciu o pripravovaných procesoch o uznaní goralskej komunity za národnostnú menšinu;

Uznesením č. 6 rada prerokovala a zobrala na vedomie Správu o činnosti Fondu na podporu kultúry národnostných menšín za rok 2024 a informáciu o činnosti na rok 2025.

- ďalej informovala, že z predmetných uznesení nevyplynuli žiadne úlohy;

Ákos Horony, podpredseda rady:

- otvoril rozpravu k predmetnému bodu zasadnutia; skonštatoval, že nie sú žiadne pripomienky a ukončil rozpravu; doplnil, že bod Kontrola plnenia uznesení Rady vlády SR pre národnostné menšiny je len informatívny a teda sa k nemu neprijíma uznesenie;

Bod č. 3 Voľba predsedu komory národnostných menšín rady

(Pozn. podrobná informácia k tomuto bodu bola členom rady zaslaná vopred; Príloha č. 2)

Ákos Horony, podpredseda rady:

- otvoril ďalší bod programu: Voľba predsedu komory národnostných menšín rady a požiadal tajomníčku rady, aby informovala členov rady o tomto bode programu;

Kristína Pekárová, tajomníčka rady:

- informovala, že post predsedu komory národnostných menšín rady a jeho kompetencie definuje štatút rady a rokovací poriadok rady; hlavnou úlohou predsedu komory je riadenie jej činnosti, predseda môže na žiadosť komory požiadať podpredsedu rady o jej zvolanie; zároveň informovala, že predseda komory bude nominovaný do Rady vlády Slovenskej republiky pre ľudské práva a rodovú rovnosť;

Ákos Horony, podpredseda rady:

- požiadal o predstavenie kandidátov na predsedu komory, najmä so zreteľom k ich vízií a prínosu v prípade menovania za predsedu komory;

Dávid Nagy, maďarská národnostná menšina:

- vyjadril vďaku za nominovanie jeho osoby za predsedu komory národnostných menšín rady;
- informoval členov rady, že po zvážení svojej kandidatúry sa rozhodol neuchádzať sa o post predsedu komory;

Milan Ján Pilip, rusínska národnostná menšina:

- poďakoval kolegom a členom rady, ktorí ho nominovali, teda členom za rusínsku, rómsku a židovskú národnostnú menšinu; vyjadril, že si bude vážiť aj podporu od ostatných kolegov; zároveň poďakoval pánovi Nagyiovi za spoločnú komunikáciu v prospech novovzniknutého poradného orgánu vlády, ktorým rada je;
- informoval o histórii svojho pôsobenia v poradných orgánoch vlády v oblasti národnostných menšín, menovite vo výbore v rokoch 2015, 2019, 2021, kedy pôsobil ako podpredseda výboru;
- zvýraznil, že je na komore rady, akým spôsobom bude budovať procesy; označil komoru za reprezentatívny a iniciatívny pod-orgán rady, ktorý má v novom štatúte rady značné kompetencie;
- prisľúbil, že bude hľadať najlepšie spôsoby fungovania komory; informoval, že za kľúčový aspekt považuje využitie mechanizmov komory v prospech národnostných menšín, ktoré v rade zastupujú;
- poďakoval všetkým, ktorí ho podporia a vyjadril snahu pracovať na čo najlepšej spolupráci so splnomocnencom vlády SR pre národnostné menšiny aj s ostatnými subjektmi;

Ákos Horony, podpredseda rady:

- poďakoval za predstavenie kandidátov a udelil slovo tajomníčke rady;

Kristína Pekárová, tajomníčka rady:

- informovala, že voľba predsedu komory sa uskutočňuje tajným hlasovaním členov komory, pričom za predsedu je zvolený kandidát, ktorý získa jednoduchú väčšinu hlasov; doplnila, že členovia komory majú hlasovacie lístky v obaloch uložených pred sebou; avizovala, že napriek vzdaniu sa kandidatúry zo strany pána Nagya, je potrebné formálne pristúpiť k voľbe;

Ákos Horony, podpredseda rady:

- požiadal dvoch členov rady, aby sa ujali úlohy skrutátorov; skonštatoval, že pani Barbara Illková a pani Zuzana Havírová sa ujali tejto úlohy;
- vyzval zástupcu Úradu splnomocnenca vlády SR pre národnostné menšiny (ďalej aj ako „ÚSVNM,,), aby zozbieral hlasovacie lístky; následne požiadal skrutátorov o spočítanie hlasov;

Ákos Horony, podpredseda rady:

- po sčítaní hlasov vyzval tajomníčku rady, aby radu oboznámila s výsledkami voľby;

Kristína Pekárová, tajomníčka rady:

- informovala, že bolo odovzdaných celkovo 26 hlasov zástupcov komory rady, pričom 4 členovia komory nehlasovali a 2 hlasy boli odovzdané pánovi Dávidovi Nagyovi, ktoré sú vzhľadom na jeho vzdanie sa kandidatúry neplatné; skonštatovala, že pán Milan Ján Pilip získal 20 hlasov;
- ďalej informovala, že v súlade s čl. 4. ods. 12 rokovacieho poriadku rady bol za predsedu komory zvolený pán Milan Ján Pilip;

Ákos Horony, podpredseda rady:

- pogrataloval novozvolenému predsedovi komory a požiadal ho, aby zaujal svoje miesto pri predsedníckom stole;
- pristúpil k schvaľovaniu uznesenia k bodu č. 3 programu, zároveň avizoval, že predmetné uznesenie sa týka len komory rady;

Komora národnostných menšín Rady vlády Slovenskej republiky pre národnostné menšiny
A. schvaľuje

A.1 výsledky tajnej voľby na predsedu komory národnostných menšín Rady vlády Slovenskej republiky pre národnostné menšiny

Hlasovanie komory o schvaľovaní uznesenia k 3. bodu programu:

Prítomní: 26
Za: 26
Proti: 0
Zdržalo sa: 0

Ákos Horony, podpredseda rady:

- informoval, že uznesenie k bodu č. 3 programu bolo komorou rady schválené;

Bod č. 4 Správa o činnosti Fondu na podporu kultúry národnostných menšín

(Pozn. podrobná informácia k tomuto bodu bola členom rady zaslaná vopred; Príloha č. 3)

Ákos Horony, podpredseda rady:

- otvoril bod č. 4 programu: Správa o činnosti fondu na podporu kultúry národnostných menšín; konštatoval, že členovia a členky rady dostali včas materiál k predmetnému bodu a mali možnosť sa s ním oboznámiť; informoval, že materiál predkladá riaditeľka Fondu na podporu kultúry národnostných menšín (ďalej aj ako „fond“), pani Alena Kotvanová, ktorej odovzdal slovo;

Alena Kotvanová, riaditeľka fondu:

- informovala, že vzhľadom na dĺžku predloženej správy sa bude na zasadnutí rady zameriavať hlavne na aktuálne súvislosti;
- v prvom polroku fond pripravil výročnú správu a účtovnú uzávierku fondu, ktorá bola auditovaná; výročnú správu s auditorským posudkom odobrila dozorná komisia fondu a správna rada fondu; výročná správa bola následne postúpená do verejného registra výročných správ;
- ďalej informovala o harmonograme vízie fondu na rok 2025, ktorý bol zverejnený v októbri 2024; poukázala, že v porovnaní s predchádzajúcim rokom sa vyhlásenie výziev uskutočnilo skôr;
- doplnila, že obsahom pripraveného materiálu je aj informácia o objeme finančných prostriedkov na podpornú činnosť v roku 2025, informácia o prerozdelení finančných

prostriedkov pre maďarskú a rómsku národnostnú menšinu medzi jednotlivé podprogramy a taktiež harmonogram odborných rád na rok 2025;

- skonštatovala, že 11 zasadnutí odborných rád sa uskutočnilo o 4 – 8 týždňov skôr, 2 zasadnutia sa uskutočnili s maximálne jednotýždňovým sklzom;

- uviedla, že materiál informuje o počte doručených žiadostí, ako aj podporených a nepodporených žiadostí; zvýraznila, že s procesom podpisovania zmlúv sa začalo o 7 týždňov skôr ako minulý rok;

- informovala, že k 26. máju 2025 bolo podpísaných 268 zmlúv o poskytnutí dotácie, alebo štipendia z celkového počtu 1596 podporených projektov z výziev, ďalších približne 100 zmlúv bolo pripravených na podpis, pričom 248 zmlúv bolo vyplatených, alebo bol podpísaný platobný dekrét k ich vyplateniu;

- zvýraznila, že v súčasnosti prebieha evidencia kultúrnych organizácií fondu, ktorá bola spustená pred štyrmi rokmi, pričom je posledný rok, kedy sa kultúrne organizácie môžu prihlásiť, prípadne sa uchádzať o predĺženie platnosti zápisu do evidencie;

- pripomenula, že všetky organizácie, ktoré majú záujem zúčastniť sa na voľbách do odborných rád, by tak mali priebežne urobiť; dodala, že koncom roka 2025 a na začiatku roka 2026 vyprší dvojročný mandát členov odborných rád, pričom je potrebné, aby si novo evidované, alebo už evidované organizácie, sledovali termíny svojej evidencie a v prípade vypršania evidencie požiadali o jej predĺženie pre účely účasti vo voľbách;

- na záver informovala o blížiacom sa konci svojho mandátu na poste riaditeľky fondu; poďakovala Výboru pre národnostné menšiny a etnické skupiny (ďalej aj ako „výbor“) a jeho členom, ako aj novovzniknutej rade, splnomocnencovi a jeho úradu za konštruktívnu spoluprácu;

Ákos Horony, podpredseda rady:

- poďakoval za prednesenú informáciu a otvoril diskusiu k predmetnému bodu programu;

Milan Ján Pilip, predseda komory národnostných menšín rady:

- najskôr sa vyjadril k svojmu zvoleniu za predsedu komory národnostných menšín rady; poďakoval kolegom z komory za ich podporu;

- v súvislosti s prerokúvaným bodom poďakoval riaditeľke fondu, pani Kotvanovej, za dlhoročnú, dobrú spoluprácu; v nadväznosti na sprostredkované informácie mal otázku na Ministerstvo kultúry Slovenskej republiky (ďalej aj ako „MK SR“) k termínu výberového konania na riaditeľa fondu a predovšetkým na participáciu s tým spojenú; pripomenul, medzinárodné záväzky, ktoré hovoria o participácii národnostných menšín na rozhodovaní o veciach, ktoré sa ich týkajú; podotkol, že zatiaľ neeviduje oslovenie národnostných menšín rezortom ohľadne nominácií do výberovej komisie;

Ákos Horony, podpredseda rady:

- požiadal zástupcu MK SR a riaditeľku fondu o vyjadrenie k predmetnej otázke;

Alena Kotvanová, riaditeľka fondu:

- informovala, že nedisponuje konkrétnymi informáciami kedy bude výberové konanie vyhlásené; doplnila, že včera (pozn. 26. 6. 2025) sa uskutočnilo zasadnutie dozornej komisie fondu, na ktorom odznelo, že MK SR otázku rieši; avizovala, že sa neplánuje uchádzať o ďalší mandát;

Ondrej Pöss, náhradník za nemeckú národnostnú menšinu:

- pripojil sa k pánovi Pilipovi a poďakoval za mnohoročnú spoluprácu či už na pozícii riaditeľky fondu, alebo počas jej pôsobenia na Úrade vlády SR; vyzdvihol korektnú spoluprácu a opýtal sa riaditeľky fondu na termín evidencie kultúrnych organizácií;

Alena Kotvanová, riaditeľka fondu:

- doplnila informáciu k predchádzajúcej téme a upozornila členov rady, že 5. augusta 2025 vyprší trom členom dozornej komisie fondu ich mandát, konkrétne členovi za Ministerstvo financií SR, za ÚSVNM a za MK SR. Zároveň informovala, že k 15. máju 2025 sa vzdala svojho mandátu štvrtá členka dozornej komisie fondu, taktiež nominovaná MK SR; zhrnula, že po 5. auguste 2025 zostane členom dozornej komisie pán Kubička, ktorého zvolil ešte výbor;
- na otázku pána Pössa reagovala, že evidencia, ako aj žiadosti o jej predĺženie, prebiehajú kontinuálne a teda nemajú žiadny termín; zároveň upozornila, že dňom vyhlásenia volieb sa uplatní stav registrácií, aktuálny k danému dňu a bude zafixovaný okruh organizácií, ktoré budú oslovené a v prípade záujmu môžu zaslať meno svojho kandidáta a voliteľa s príslušnými dokumentmi;

Denis Valent, MK SR:

- vyjadril sa k otázke výberového konania na riaditeľa fondu; doplnil, že v utorok (pozn 24. 7. 2025) bol ním a štátnym tajomníkom, pánom Maruškom, podpísaný návrh vyhlásenia výberového konania, ktorý zatiaľ nebol podpísaný ministerkou kultúry SR a teda potvrdil, že termín výberového konania ešte nie je známy; ubezpečil členov rady, že hneď, ako bude známy termín, upovedomí ÚSVNM so žiadosťou o zdieľanie tejto informácie;

Tünde Neszméri, náhradníčka za maďarskú národnostnú menšinu:

- mala otázku v súvislosti s maďarskou komunitou a možnosťou zrýchlenia rozhodovania fondu v podprograme 1.2; prízvukovala, že skutočnosť, či sa rozhoduje na úrovni rokov o týždeň skôr alebo neskôr je likvidačné, keďže peniaze prichádzajú v decembri;
- konštatovala, že zo strany organizácií pripravujú projekty, ale nedokážu k nim pripraviť rozpočet; zopakovala žiadosť, či by nebolo možné procesy zrýchliť;

Alena Kotvanová, riaditeľka fondu:

- reagovala, že v prípade maďarských projektov v prioritnej oblasti A, hodnotí 5 členov odborných rád 600 projektov; doplnila, že takýmto spôsobom je nastavený zákon a fond ho musí rešpektovať; pripomenula, že na zasadnutiach výboru a rady niekoľkokrát prízvukovala pretrvávajúcu poddimenzovanosť fondu; nie je možné posúvať termíny s takým istým počtom ľudí na úrovni mesiacov; uzavrela, že v tejto súvislosti je potrebné situáciu vyhodnotiť a prípadne pristúpiť k legislatívnym zmenám;

Zuzana Številová, Výbor NR SR pre ľudské práva a národnostné menšiny:

- mala otázku na riaditeľku fondu; opýtala sa na spôsob zabezpečenia štatutára fondu v prípade, že sa skončí jej mandát riaditeľky a ešte nebude vybraný nástupca; doplnila otázku týkajúcu sa dozornej komisie, či je vôbec možné, aby táto fungovala len s jedným členom;

Alena Kotvanová, riaditeľka fondu:

- upresnila, že podľa zákona o fonde je MK SR povinné vyhlásiť výberové konanie; v prípade, že nie je vymenovaný nový riaditeľ, ministerka kultúry SR môže poveriť výkonom úloh štatutára zamestnanca fondu; uzavrela, že na túto situáciu zákon o fonde prihliada;
- doplnila, že v prípade dozornej komisie táto kontroluje hospodárenie a nie je štatutárom;
- vyjadrila predpoklad, že v tejto veci bude MK SR konať a pripomenula, že sa daná otázka týka aj inštitúcií, ktoré budú nominovať a teda ÚSVNM a Ministerstva financií SR;

András Kállay, maďarská národnostná menšina:

- sprostredkoval postrehy národnostných organizácií, s ktorými diskutoval o problémoch s fondom; vyjadril sa, že niektoré organizácie riešia vyúčtovania staré 3 – 4 roky, pričom sa od nich vyžadujú doklady, ktoré nedokážu zabezpečiť, napríklad v prípade platby v hotovosti požiadavka zaslania výpisu z účtu o výbere finančných prostriedkov; skonštatoval, že ak organizácie peniaze od fondu ešte nedostali, nedokážu ich vybrať a preto boli vyplatené z pokladne, pričom vo výsledku boli tieto organizácie nútené finančné prostriedky vrátiť;

Alena Kotvanová, riaditeľka fondu:

- vyjadrila sa, že nie je možné reagovať na konkrétny prípad bez znalosti kontextu, keďže ide o otázku otvorenia daného spisu;
- vo všeobecnej rovine skonštatovala, že vyúčtovania z rokov 2018, 2019, 2020 sú skontrolované, pričom kontrola roka 2021 sa finalizuje a kontroly vyúčtovania z rokov 2022 a 2023 sú rozpracované; vysvetlila, že postavenie fondu a aj lehoty sú iné, ako to bolo pri Úrade vlády SR; skonštatovala, že personálne kapacity boli navýšené minimálne, pričom za štyri roky boli skontrolované viac než tri roky; pripomenula, že novela zákona o fonde navýšila prostriedky určené na prevádzku fondu o 1%, avšak toto navýšenie sa po inflácii nepretavilo do zlepšenia personálnej situácie;
- uzavrela, že niektoré obdobné fondy mávajú na prevádzku vyčlenených až 11% rozpočtu, pričom fond ich má 7%;

Milan Ján Pilip, predseda komory národnostných menšín rady:

- zhrnul, že financie vyčlenené pre fond sú pevne stanovené zákonom; pripomenul aktualizáciu pracovnej skupiny k novelizácii zákona o fonde, ktorá bude radou na dnešnom zasadnutí prerokovaná, na tejto je možné otvoriť aj tie finančné otázky, nie len na úrovni percentuálneho navýšenia pre chod fondu, ale možno aj o celkovom vyššom rozpočte;
- potvrdil si odpoveď MK SR o skutočnosti, že nateraz nebolo vyhlásené výberové konanie; skonštatoval, že je to zároveň priestor na nomináciu zástupcov národnostných menšín do procesu výberového konania;

Ákos Horony, podpredseda rady:

- skonštatoval, že k tomuto bodu nie sú žiadne ďalšie pripomienky; ukončil rozpravu k predmetnému bodu programu a pristúpil k schvaľovaniu uznesenia v nasledovnom znení:

Rada vlády Slovenskej republiky pre národnostné menšiny

A. berie na vedomie

A.1 Správu o činnosti Fondu na podporu kultúry národnostných menšín

Hlasovanie o schvaľovaní uznesenia k 4. bodu programu:

Prítomní: 39

Za: 39

Proti: 0

Zdržalo sa: 0

Ákos Horony, podpredseda rady:

- informoval, že uznesenie k bodu č. 4 programu bolo radou schválené;

Bod č. 5 Informácia o výročných správach o činnosti národnostných múzeí na Slovensku za rok 2024

(Pozn. podrobná informácia k tomuto bodu bola členom rady zaslaná vopred; Príloha č. 4)

Ákos Horony, podpredseda rady:

- skonštatoval, že všetci členovia a členky rady dostali včas bod č. 5 programu a odovzdal slovo pani Kataríne Kaži, metodičke muzeologického kabinetu MK SR;

Katarína Kaža, Slovenské národné múzeum (ďalej aj ako „SNM“):

- uviedla, že v rámci akvizičnej činnosti v roku 2024 najviac predmetov nadobudlo Múzeum rusínskej kultúry, celkovo v počte 143 kusov, nasledované Múzeom kultúry Čechov na Slovensku, ktoré získalo cennú plaketu s reliéfom T. G. Masaryka;

- informovala, že v januári 2024 bol v SNM spustený nový informačný systém IS DEMS pre odbornú evidenciu zbierkových predmetov, ktorý využíva 68 múzeí, vrátane všetkých národnostných múzeí;

- konštatovala, že medzi prioritné oblasti v rámci ochrany zbierkového fondu patria kapacitné možnosti depozitárov, technický stav objektov, absencia elektronickej požiarnej signalizácie a potreba špecializovaného mobiliáru a zariadení, pričom zdôraznila, že SNM sa usiluje o zlepšovanie podmienok správy a ochrany zbierok aj napriek zložitej situácii;

- ďalej informovala, že v roku 2024 bolo v Múzeu kultúry Rómov na Slovensku ošetrovaných 118 zbierkových predmetov, Múzeum kultúry Maďarov na Slovensku reštaurovalo 1 predmet, konzervovalo 25 predmetov a preparovalo 7 predmetov, ostatné múzeá vykonávali základné ošetrovanie;

- uviedla, že SNM je od roku 2011 akreditovaným vedecko-výskumným pracoviskom, pričom akreditácia bola v roku 2023 predĺžená o ďalších 6 rokov;

- informovala, že jednotlivé národnostné múzeá na Slovensku realizujú vedecko-výskumné úlohy; Múzeum kultúry Rómov momentálne pracuje na dvoch úlohách a pripravuje návrh ďalšej; Múzeum kultúry Chorvátov pokračuje v jednej úlohe; Múzeum kultúry Karpatských Nemcov rieši dve úlohy; Múzeum kultúry Maďarov v roku 2024 dokončilo dve výskumné úlohy; najviac úloh plní Múzeum rusínskej kultúry, ktoré pracuje na piatich projektoch vrátane kolektívnej monografie o dejinách a kultúre Rusínov, jej vydanie je plánované v roku 2027; Múzeum židovskej kultúry realizuje viacero výskumných projektov, medzi ktoré patrí aj štúdium židovského odevu;

- informovala, že v roku 2024 boli realizované menšie úpravy expozícií v múzeách Ukrajinskej, Maďarskej a Rusínskej kultúry; expozícia Múzea Rómov zostáva nezmenená, pričom je plánovaná exteriérová expozícia bývania Rómov v Turci;

- uviedla, že Múzeum židovskej kultúry v decembri 2024 ukončilo prevádzku expozície v synagóge v Prešove, pričom mesto Prešov prevezme jej správu a prevádzku v roku 2025;

- doplnila, že v roku 2024 národnostné múzeá predstavili viacero výstavných projektov: Múzeum kultúry Čechov na Slovensku predstavilo vo svojich priestoroch 2 prevzaté a jednu vlastnú výstavu, Múzeum kultúry Rómov na Slovensku prezentovalo 3 výstavné projekty s celkovou návštevnosťou 3140 návštevníkov, Múzeum kultúry Chorvátov na Slovensku prezentovalo v priestoroch múzea 7 prebratých výstav a ďalšie dve boli v spolupráci; Múzeum karpatských Nemcov predstavilo v roku 2024 tri vlastné výstavy a 3 v spolupráci, Múzeum kultúry Maďarov na Slovensku prezentovalo dve výstavy v spolupráci a 3 vlastné, ktoré boli prezentované mimo vlastných priestorov múzea, Múzeum Rusínskej kultúry v Prešove pripravilo viacero výstav s umením, Múzeum Ukrajinskej kultúry pripravilo, okrem svojich štyroch vlastných výstav, jednu v spolupráci a múzeum Židovskej kultúry v Bratislave, okrem výstav vo vlastných priestoroch, predstavilo v roku 2024 aj výstavné projekty v zahraničí;

- informovala, že národnostné múzeá vydali v roku 2024 päť publikácií a to 4 zborníky a 1 monografiu;

- uviedla, že múzeá sa zapojili do prezentačných a kultúrno-vzdelávacích podujatí, najmä Noc múzeí a galérií, a spolupracovali s viacerými občianskymi združeniami;
- informovala, že celková návštevnosť národnostných múzeí v roku 2024 dosiahla 102 864 návštevníkov a príjem zo vstupného bol 184 968 €;
- uviedla, že expozícia „Tragédia slovenských Židov“ v Osvienčime bola v decembri 2023 uzavretá pre technický stav, pričom múzeum holokaustu v Sereďi zabezpečilo opravy a expozície boli v októbri 2024 opätovne otvorené;
- informovala, že MK SR poskytlo v roku 2024 kapitálový transfer na dostavbu objektu skanzenu v Múzeu ukrajinskej kultúry vo Svidníku, pričom práce budú ukončené v roku 2025; doplnila, že z rovnakého transferu bolo schválených 47 000 € pre Múzeum rusínskej kultúry na čiastočnú rekonštrukciu budovy;

Ákos Horony, podpredseda Rady:

- informoval, že sa naňho obrátili zástupcovia viacerých národnostných múzeí, ako aj člen rady, so žiadosťou o zvolanie zasadnutia rady z dôvodu obáv prameniacych z informácie o reštrukturalizácii národnostných múzeí, pričom pripomenul, že v súlade so štatútom rady je na zvolanie mimoriadneho zasadnutia rady potrebná písomná žiadosť najmenej jednej tretiny všetkých členov rady s hlasovacím právom;
- uviedol, že v tejto súvislosti inicioval stretnutie so štátnym tajomníkom MK SR, pánom Maruškom, na ktorom ho pán Maruška ubezpečil, že na úrovni národnostných múzeí sa organizačné zmeny nechystajú;
- otvoril diskusiu k predmetnému bodu;

Martin Karaš, rusínska národnostná menšina:

- informoval sa, či MK SR má nejaké konkrétne plány do budúcnosti s národnostnými múzeami;

Denis Valent, MK SR:

- uviedol, že nedisponuje informáciami k predmetnej otázke; prisľúbil sprostredkovanie konkrétnych otázok ohľadom národnostných múzeí aj od členov rady ako aj cez splnomocnenca vlády SR pre národnostné menšiny;

Peter Medvid', rusínska národnostná menšina:

- uviedol, že v minulosti už bola zriadená Rada národnostných múzeí SNM, o ktorej činnosti však nemá za posledné dva roky informácie;
- vyjadril presvedčenie, že práve táto rada by mohla byť fórom pre riešenie otázok ohľadom národnostných múzeí;
- požiadal p. Horonya, aby ako splnomocnenec vlády SR pre národnostné menšiny, zistil informácie ohľadom existencie alebo činnosti tejto rady;

Zoltán Kovács, ÚSVNM:

- uviedol, že na poslednom zasadnutí spomínanej rady zastupoval ÚSVNM, ale nemá bližšie informácie o aktuálnom fungovaní danej rady;
- uviedol, že ÚSVNM bol len jedným z členov danej rady a spolupodielal sa na zastrešovaní rady, avšak iniciatíva pochádzala od pána Zoltána Szásziho;

Peter Medvid', rusínska národnostná menšina:

- poznamenal, že išlo o iniciatívu od viacerých osôb ako aj od rusínskej národnostnej menšiny, pričom predošlý splnomocnenec vlády SR pre národnostné menšiny sa pričínal o to, aby táto rada mohla vzniknúť;

- uviedol, že Rada národnostných múzeí SNM mala v minulosti približne tri zasadnutia, pričom však za posledné dva roky o nej nemajú informácie;
- zopakoval, že Rada národnostných múzeí SNM by mohla byť dobrým priestorom na diskusiu o aktuálnych otázkach a o budúcnosti národnostných múzeí;

Zoltán Kovács, ÚSVNM:

- uviedol, že ÚSVNM dostával pozvánky na zasadnutie Rady národnostných múzeí SNM od p. Szásziho;

Peter Medvid', rusínska národnostná menšina:

- uviedol, že p. Szási sa snažil viackrát o zvolanie zasadnutia Rady národnostných múzeí SNM, avšak SNM mu neodpovedalo;

Pavol Bogdan, ukrajinská národnostná menšina:

- pripojil sa k prezentovaným žiadostiam o informáciu ohľadom fungovania Rady národnostných múzeí SNM;
- vyjadril počudovanie nad odvolaním bývalého riaditeľa Múzea ukrajinskej kultúry, Jaroslava Džoganíka; skonštatoval, že podľa jeho názoru je predmetné odvolanie nepochopiteľné, nakoľko pred jeho odvolaním navštívil Múzeum ukrajinskej kultúry vtedajší generálny riaditeľ SNM a verejne povedal, že s prácou riaditeľa je spokojný;
- informoval, že následne bol vypísaný konkurz na miesto riaditeľa múzea, ktorý bol podľa jeho názoru na niekoho šitý, pričom však daný konkurz sa následne zrušil a preto Múzeum ukrajinskej kultúry nemá do dnešného dňa riaditeľa;

Ákos Horony, podpredseda Rady:

- zopakoval záver stretnutia s p. Maruškom, na ktorom mu p. Maruška potvrdil, že žiadna reorganizácia sa diať nebude;
- vo vzťahu k Rade národnostných múzeí SNM prisľúbil, že bude sa usilovať o to, aby táto rada bola opäť aktívna;

Ondrej Pöss, nemecká národnostná menšina:

- uviedol, že projekt národnostných múzeí SNM je úspešným a že tieto múzeá si za ten čas vybudovali partnerstvá aj na medzinárodnej úrovni, pričom pri prípadnej reorganizácii by mohli byť tieto partnerstvá narušené;
- vo vzťahu k Rade národnostných múzeí SNM uviedol, že išlo o poradný orgán generálneho riaditeľa SNM a z tohto dôvodu by mala zvolanie zasadnutia predmetnej rady iniciovať generálna riaditeľka SNM;

Peter Medvid', rusínska národnostná menšina:

- uviedol, že členov do Rady národnostných múzeí SNM nominovali riaditelia jednotlivých národnostných múzeí;

Milan Ján Pilip, predseda komory národnostných menšín rady:

- navrhol, aby rada prijala uznesenie vo vzťahu k Rade národnostných múzeí SNM;

Peter Medvid', rusínska národnostná menšina:

- navrhol, aby znenie uznesenia naformuloval p. predseda komory národnostných menšín rady;

Ákos Horony, podpredseda rady:

- doplnil, že ktorýkoľvek člen rady môže navrhnúť znenie uznesenia;

Milan Ján Pilip, predseda komory národnostných menšín rady:

- konštatoval, že pôjde o uznesenie komory národnostných menšín;

Barbara Illková, Ministerstvo zahraničných vecí a európskych záležitostí SR:

- navrhla zmenu navrhovaného znenia z dôvodu, že podľa jej názoru formulácia nie je v súlade so zvyklosťami ostatných rád vlády v uznesení „žiadať“, namiesto formulovania odporúčania;

Milan Ján Pilip, predseda komory národnostných menšín rady:

- navrhol, aby v prípade potreby niekto z členov komory národnostných menšín navrhol zmenené znenie a následne aby sa o tom hlasovalo; uviedol, že postreh pani Illkovej je adekvátny, zároveň skonštatoval, že žiadať nie je formulované v zmysle rozkazovať; po kolektívnej diskusii komory uzavrel, že komora bude v uznesení žiadať, nie odporúčať;

Ákos Horony, podpredseda rady:

- pristúpil k hlasovaniu o návrhu uznesení k SNM v nasledujúcom znení:

Komora národnostných menšín Rady vlády Slovenskej republiky pre národnostné menšiny

A. žiada

generálnu riaditeľku Slovenského národného múzea

A.1 o zvolanie Rady národnostných múzeí Slovenského národného múzea

do 30. septembra 2025

Hlasovanie komory o schvaľovaní mimoriadneho uznesenia k SNM:

Prítomní: 26

Za: 26

Proti: 0

Zdržalo sa: 0

Ákos Horony, podpredseda rady:

- informoval, že uznesenie k SNM programu bolo radou schválené;

Ákos Horony, podpredseda rady:

- ukončil rozpravu k predmetnému bodu;

- pristúpil k hlasovaniu o návrhu uznesenia k 5. bodu programu v nasledujúcom znení:

Rada vlády Slovenskej republiky pre národnostné menšiny

A. berie na vedomie

A.1 Informáciu o výročných správach o činnosti národnostných múzeí na Slovensku za rok 2024

Hlasovanie o schvaľovaní uznesenia k 5. bodu programu:

Prítomní: 40

Za: 40

Proti: 0

Zdržalo sa: 0

Ákos Horony, podpredseda rady:

- informoval, že uznesenie k bodu č. 5 programu bolo radou schválené;

Bod č. 6 Informácia o stave národnostného školstva za roky 2023 – 2024

(Pozn. podrobná informácia k tomuto bodu bola členom rady zaslaná vopred; Príloha č. 5)

Ákos Horony, podpredseda rady:

- skonštatoval, že všetci členovia a členky rady dostali včas bod č. 6 programu a odovzdal slovo pani Dóre Kanyicske Belán, poverenej riaditeľke odboru rozvoja národnostného školstva Ministerstva školstva, výskumu, vývoja a mládeže Slovenskej republiky (ďalej aj ako „MŠVVaM SR“);

Dóra Kanyicska Belán, MŠVVaM SR:

- uviedla, že z roku 2023 na rok 2024 sa zo siete vyradila jedna materská škola a šesť základných škôl s vyučovacím jazykom maďarským s nedostatočným alebo malým počtom žiakov a zaradila sa jedna špeciálna základná škola s vyučovacím jazykom maďarským; počet škôl s vyučovacím jazykom alebo vyučovaním jazyka inej národnostnej menšiny zostal rovnaký;
- konštatovala, že z údajov rezortného informačného systému vyplýva, že národnostné školy sa často vyznačujú nižším počtom žiakov a vyšším zastúpením škôl poskytujúcich len prvý stupeň vzdelávania;
- informovala, že pomocou postupného zavádzania systému nárokovateľných podporných opatrení sa zvýšil počet pedagogických aj odborných zamestnancov pomáhajúcich profesii ako psychológovia, špeciálni pedagógovia alebo logopédi, pričom od januára 2025 sa tieto podporné opatrenia poskytujú v materinskom jazyku alebo vo vyučovacom jazyku školy, čo znamená lepší prístup detí s iným materinským jazykom k potrebnej podpore;
- informovala, že na základe plánov legislatívnych úloh vlády SR na rok 2025 sa v tomto roku novelizujú zákony týkajúce sa výchovy a vzdelávania, dané návrhy sú v medzirezortnom pripomienkovom konaní a poprosila členov Rady, aby si preštudovali predmetné návrhy a v prípade potreby nadviazali spoluprácu s MŠVVaM SR;
- uviedla, že v rokoch 2024 až 2025 vznikli dve analýzy, prvá o stave národnostného školstva a druhá o vzdelávaní v materinskom jazyku v národnostne zmiešaných okresoch, pričom tieto analýzy poukazujú na výzvy v oblasti rozvoja národnostného školstva, medzi ktorými najväčšou výzvou je nízky počet žiakov, súvisiaci s demografickým vývojom a s horšou geografickou a dopravnou dostupnosťou škôl v niektorých lokalitách, zároveň však aj s odlivom detí do iných škôl, napríklad do tých s vyučovacím jazykom slovenským, alebo aj do iných;
- uviedla, že zistenia zdôrazňujú rastúcu potrebu vytvorenia dlhodobo udržateľnej a kvalitnej siete národnostných škôl a MŠVVaM SR sa ujalo vypracovania komplexnej koncepcie výchovy a vzdelávania príslušníkov národnostných menšín na Slovensku; zistenia analýz budú podkladom práce, ktorá začne v lete;
- informovala, že koncepcia by mala obsahovať konkrétne opatrenia, ktoré prispejú k stabilnému efektívnemu fungovaniu národnostných škôl a zabezpečeniu ich dlhodobej udržateľnosti.
- informovala, že MŠVVaM SR bude úzko spolupracovať aj s ÚSVNM a takisto zapájať aj zástupcov menšinových komunít, pričom prízvukovala potrebu vytvárania užších spoluprác aj na regionálnej úrovni, čiže na úrovni regiónov, alebo jednotlivých škôl;

Ákos Horony, podpredseda Rady:

- poďakoval za prednesenú informáciu a otvoril diskusiu k predmetnému bodu;

Zuzana Havírová, rómska národnostná menšina:

- vyjadrila nespokojnosť so zriadením rómskej národnostnej školy v Rakúsoch, nakoľko proti zriadeniu tejto školy sa v minulosti vyjadrili tak členovia Rady za rómsku národnostnú menšinu ako aj odborníci z radov Rómov;
- uviedla, že podľa jej názoru je daná škola nesprávne súčasťou desegregačného plánu v danej obci, nakoľko daná škola je v podstate segregovaná;
- informovala sa ohľadom novely zákonov vo vzťahu k zriadeniu tried s vyučovaním jazyka národnostnej menšiny, či sa takáto trieda, v ktorej sa bude vyučovať len jazyk národnostnej menšiny, bude považovať za národnostnú triedu;

Dóra Kanyicska Belán, MŠVVaM SR:

- vo vzťahu ku škole v Rakúsoch poznamenala, že v minulosti už prebehlo viacero diskusií a fór na túto tému, kde boli tieto veci vysvetlené, pričom desegregačný projekt považuje za dobrý, nakoľko ministerstvo môže celý proces priebežne monitorovať a vyhodnocovať;
- ohľadom tried s vyučovaním jazyka národnostnej menšiny uviedla, že nie všetky školy majú dostatočný počet kvalifikovaných učiteľov, aby mohli vyučovať celý školský program v jazyku národnostnej menšiny, preto sa často začína vyučovanie od prvého ročníka a v niektorých základných školách sa jazyk národnostnej menšiny vyučuje len v nižších ročníkoch;
- poznamenala, že takéto triedy nie sú segregované, ale rozdiel v rozsahu vyučovania jazyka je spôsobený praktickými okolnosťami, ako je napríklad nedostatok učiteľov a ďalšie špecifické podmienky;
- uviedla, že na to, aby bola trieda alebo škola považovaná za národnostnú, je potrebné splniť viacero podmienok, najmä zabezpečenie kvalifikovaných pedagógov, ktorí ovládajú jazyk národnostnej menšiny a majú na to príslušné potvrdenie a zdôraznila tiež, že do výučby sú zaradené aj špecifické predmety, ako napríklad dejepis, ktoré podporujú identitu a jazyk národnostnej menšiny;

Beáta Kiss, maďarská národnostná menšina:

- informovala sa ohľadom zmeny financovania národnostného školstva a zmeny definovania národnostného školstva v školskom zákone;

Dóra Kanyicska Belán, MŠVVaM SR:

- uviedla, že zmena sa týka len školy alebo triedy s vyučovaním jazyka národnostnej menšiny, školy alebo triedy s vyučovacím jazykom národnostnej menšiny zostanú nemenné;
- informovala, že ohľadom zmeny financovania ešte nie sú žiadne konkrétne návrhy v medzirezortnom pripomienkovom konaní a ešte sa len o nich diskutuje, pričom v prípade zvýšených noriem pre národnostné školy možno očakávať nejaké pozitívne úpravy aj z dôvodu, že tieto školy majú vyšší počet vyučovacích hodín;

Peter Medvid', rusínska národnostná menšina:

- obrátil sa na podpredsedu rady kvôli vyjadreniam ministra školstva ohľadom vytvárania užšej spolupráce škôl a spájania takýchto škôl, pričom pri takýchto spájaniach treba dávať osobitnú pozornosť národnostným školám;
- uviedol, že p. Horony ako splnomocnenec vlády SR pre národnostné menšiny by mohol v tejto súvislosti absolvovať stretnutie s MŠVVaM SR ohľadom nejakých garancií, že prípadné spájania alebo zmeny v školstve nebudú ohrozovať národnostné školy, zvlášť málotriedne;

Ákos Horony, podpredseda rady:

- uviedol, že ÚSVNM priebežne konzultuje s MŠVVaM SR, pričom plánuje mať viacero pripomienok k predmetným návrhom v medzirezortnom pripomienkovom konaní;

Milan Ján Pilip, predseda komory rady:

- poďakoval za konštruktívny prístup MŠVVaM SR pri rokovaníach o budúcnosti národnostného školstva, osobitne rusínskeho národnostného školstva;
- poznamenal, že obavy sú oprávnené, nakoľko rusínske národnostné školstvo je zväčša málotriedne;
- informoval sa ohľadom možného pracovného stretnutia v tejto otázke do skončenia medzirezortného pripomienkového konania;

Dóra Kanyicska Belán, MŠVVaM SR:

- vyjadrila súhlas s možným stretnutím;

Pavol Bogdan, ukrajinská národnostná menšina:

- upozornil na nebezpečenstvo v prípade spájania a integrácie národnostných škôl z dôvodu zlých skúseností z minulosti, pričom poukázal na zánik mnohých málotriednych škôl s vyučovacím jazykom ukrajinským v 70. a 80. rokoch minulého storočia;
- uviedol zlé skúsenosti ohľadom presúvania žiakov, keď napriek blízkosti inej školy, kde by mohla byť zriadená národnostná trieda, presúvali žiakov na veľké vzdialenosti;

Zoltán Kovács, ÚSVNM:

- uviedol, že v tomto prípade sa jedná o nové zákony a nie o novelizáciu starých zákonov;
- poprosil zástupcov národnostných menšín, aby si preštudovali predmetné návrhy a aby do toho zahrnuli aj odborníkov z vlastných radov, ak takých majú;
- uviedol, že ak zástupcovia národnostných menšín budú mať nejaké návrhy, môžu ich poslať ÚSVNM, ktorý to po ich vyhodnotení spracuje a podá do medzirezortného pripomienkového konania;

Dóra Kanyicska Belán, MŠVVaM SR:

- uviedla, že MŠVVaM SR neplánuje žiadnu integráciu národnostných škôl, na to má kompetencie len zriaďovateľ daných škôl;
- poznamenala, že spomínané novely ponúkajú širšie možnosti spolupráce medzi jednotlivými školami bez ich nutného spájania;

Ákos Horony, podpredseda rady:

- ukončil rozpravu k predmetnému bodu;
- pristúpil k hlasovaniu o návrhu uznesenia k 6. bodu programu v nasledujúcom znení:

Rada vlády Slovenskej republiky pre národnostné menšiny

A. berie na vedomie

A.1 Informáciu o aktuálnom stave národnostného školstva za roky 2024 – 2025

Hlasovanie o schvaľovaní uznesenia k 6. bodu programu:

Prítomní: 39

Za: 36

Proti: 2

Zdržalo sa: 1

Ákos Horony, podpredseda rady:

- informoval, že uznesenie k bodu č. 6 programu bolo radou schválené;

Bod č. 7 Informácia o príprave Správy o postavení a právach príslušníkov národnostných menšín za obdobie rokov 2023 – 2024

(Pozn. podrobná informácia k tomuto bodu bola členom rady zaslaná vopred; Príloha č. 6)

Ákos Horony, podpredseda rady:

- skonštatoval, že všetci členovia a členky rady dostali včas bod č. 7 programu a odovzdal slovo pani Andrei Brunnerovej, poverenej riaditeľke odboru postavenia a práv národnostných menšín;

Andrea Brunnerová, ÚSVNM:

- uviedla, že v nadväznosti na štatút splnomocnenca vlády SR pre národnostné menšiny vypracoval ÚSVNM v poradí už 9. správu o postavení a právach príslušníkov národnostných menšín;

- informovala, že správa vychádza z podkladových materiálov ÚSVNM a rovnako aj z materiálov poskytnutých zo strany iných dotknutých subjektov a mapuje rôzne oblasti uplatnenia práv národnostných menšín, pričom splnomocnenec vlády SR pre národnostné menšiny prostredníctvom tejto správy predkladá vláde SR odporúčania do nasledujúceho obdobia, slúžiace na riešenie otázok súvisiacich s postavením a právami príslušníkov národnostných menšín;

- uviedla, že správa bude predložená na mimorezortné pripomienkové konanie, v rámci ktorého majú jednotlivé rezorty aj verejnosť možnosť správu pripomienkovať a touto cestou poprosila každého člena rady, aby sa zapojil do tohto procesu;

- doplnila, že po zapracovaní pripomienok bude materiál predložený na schválenie členom rady s hlasovacím právom na hlasovanie procedúrou per rollam a následne prostredníctvom vedúceho Úradu vlády SR na rokovanie vlády;

- informovala, že aktuálne je správa pripravená a čaká sa na jej zaradenie do medzirezortného pripomienkového konania, ktoré je v kompetencii vedúceho Úradu vlády SR, pričom členovia rady budú informovaní keď sa tak stane ;

Ákos Horony, podpredseda rady:

- poďakoval za prednesenú informáciu a otvoril diskusiu k predmetnému bodu;

Rajko Salihbegovič, srbská národnostná menšina:

- informoval, že sa obrátil na predsedu a podpredsedu Rady vlády SR pre národnostné menšiny, ako aj na primátora mesta Trenčín so žiadosťou o riešenie problematiky príslušníkov národnostných menšín pravoslávneho vierovyznania;

- uviedol, že v meste Trenčín ani v Trenčianskom samosprávnom kraji sa nenachádza pravoslávny kostol, ktorý by mohol slúžiť na zveľadenie duchovného a kultúrneho života občanov bulharskej, rusínskej, ruskej, srbskej, alebo ukrajinskej národnosti;

Ákos Horony, podpredseda rady:

- uviedol, že disponuje predmetným listom a prisľúbil p. Salihbegovičovi, že sa obráti na primátora mesta Trenčín, najprv je však potrebné sa informovať, aký je prístup mesta Trenčín k danej téme;

Rajko Salihbegovič, srbská národnostná menšina:

- v krátkosti zrekapituloval predmet jeho žiadosti o potrebnosti pravoslávneho chrámu v meste Trenčín, ktorý by slúžil viacerým národnostným menšinám;

- prečítal list adresovaný mestu Trenčín spolu so žiadosťou o pridelenie pozemku na výstavbu pravoslávneho chrámu;

- uviedol, že do dnešného dňa na svoju žiadosť nedostal od mesta Trenčín žiadnu odpoveď;

Ákos Horony, podpredseda rady:

- poďakoval p. Salihbegovičovi za informáciu a požiadal ho, aby mu sprostredkoval odpoveď od mesta Trenčín, keď ňou bude disponovať;

Rajko Salihbegovič, srbská národnostná menšina:

- vyjadril záujem, aby daná problematika bola zahrnutá aj do pripravovanej správy;

Ákos Horony, podpredseda rady:

- uviedol, že predmetná správa mapuje situáciu v období 2023-2024, avšak p. Salibegovičovi prisľúbil konzultáciu ohľadom tejto témy;

Natália Balanová, ruská národnostná menšina:

- uviedla, že danú žiadosť podávali predstavitelia viacerých národnostných menšín;
- informovala, že aktuálne priestory, ktoré používajú na tieto účely, nie sú vyhovujúce, čo do technického stavu ako aj kapacitne;

Ákos Horony, podpredseda rady:

- ukončil rozpravu k predmetnému bodu;
- pristúpil k hlasovaniu o návrhu uznesenia k 7. bodu programu v nasledujúcom znení:

Rada vlády Slovenskej republiky pre národnostné menšiny

A. berie na vedomie

A.1 Informáciu o príprave Správy o postavení a právach príslušníkov národnostných menšín za obdobie rokov 2023 – 2024

Hlasovanie o schvaľovaní uznesenia k 7. bodu programu:

Prítomní: 39

Za: 39

Proti: 0

Zdržalo sa: 0

Ákos Horony, podpredseda rady:

- informoval, že uznesenie k bodu č. 7 programu bolo radou schválené;

Bod č. 8 Informácia o plnení úloh vyplývajúcich z Akčného plánu ochrany práv osôb patriacich k národnostným menšinám a etnickým skupinám na roky 2021 – 2025

(Pozn. podrobná informácia k tomuto bodu bola členom rady zaslaná vopred; Príloha č. 7)

Ákos Horony, podpredseda rady:

- skonštatoval, že všetci členovia a členky rady dostali bod č. 8 programu včas a odovzdal slovo pani Andrei Brunnerovej, poverenej riaditeľke odboru postavenia a práv národnostných menšín;

Andrea Brunnerová, ÚSVNM:

- konštatovala, že v súlade s bodom D1 uznesenia vlády SR č. 461 z 25. augusta 2021 bola zriadená koordinačná rada na plnenie akčného plánu ochrany osôb patriacich k národnostným menšinám a etnickým skupinám, ktorá sa skladá zo zástupcov štátnej správy, ktorí sú gestormi jednotlivých aktivít a opatrení;

- uviedla, že akčný plán pozostáva zo 6 operačných cieľov a 34 aktivít, ktoré sa týkajú rôznych oblastí života a práv národnostných menšín;
- uviedla, že rozpočty jednotlivých gestorov za rok 2024 sú uvedené v prílohách materiálu, pričom rozpočty niektorých rezortov v prílohách nie sú z dôvodu, že plánované úlohy už boli splnené a rozpočtované na minulých zasadnutiach, alebo sa priebežne plnia do konca roka 2025;
- informovala, že ďalšie zasadnutie koordinačnej rady je plánované na september 2025, o čom boli dotknutí členovia informovaní;

Ákos Horony, podpredseda rady:

- poďakoval za prednesenú informáciu a otvoril diskusiu k predmetnému bodu;

Milan Ján Pilip, predseda komory národnostných menšín rady:

- uviedol, že disponuje informáciou, že elektronické formuláre z viacerých rezortov počítajú s jazykovými mutáciami;
- vyzdvihol nový register mimovládnych detských ordinácií v gescii Ministerstva vnútra SR, ktorý bude mať takisto jazykové mutácie;
- uviedol, že Ministerstvo investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie SR sa vyjadrilo, že ono sú zodpovedné za technické zabezpečenie, pričom obsah tvoria jednotlivé ministerstvá;

Ákos Horony, podpredseda rady:

- uviedol, že ÚSVNM ponúka súčinnosť pri vytvorení prekladov, nakoľko sú na tento účel zriadené jazykové skupiny;
- ukončil rozpravu k predmetnému bodu;
- pristúpil k hlasovaniu o návrhu uznesenia k 8. bodu programu v nasledujúcom znení:

Rada vlády Slovenskej republiky pre národnostné menšiny

A. berie na vedomie

A.1 Informáciu o plnení úloh vyplývajúcich z Akčného plánu ochrany práv osôb patriacich k národnostným menšinám a etnickým skupinám na roky 2021 – 2025.

Hlasovanie o schvaľovaní uznesenia k 8. bodu programu:

Prítomní: 39

Za: 39

Proti: 0

Zdržalo sa: 0

Ákos Horony, podpredseda rady:

- informoval, že uznesenie k bodu č. 8 programu bolo radou schválené;

Bod č. 9 Informácia o aktuálnych legislatívnych procesoch v oblasti práv národnostných menšín

(Pozn. podrobná informácia k tomuto bodu bola členom rady zaslaná vopred; Príloha č. 8)

Ákos Horony, podpredseda rady:

- skonštatoval, že všetci členovia a členky rady dostali včas bod č. 9 programu a odovzdal slovo pánovi Ádámovi Pálovi, zástupcovi ÚSVNM;

Ádám Pál, ÚSVNM:

- uviedol, že ÚSVNM sa aktívne zapája do viacerých prebiehajúcich legislatívnych procesov, ktoré sa týkajú práv príslušníkov národnostných menšín;

- informoval, že MK SR pripravuje novelu zákona o štátnom jazyku, ku ktorej ÚSVNM v novembri 2024 predložil pripomienky s cieľom chrániť jazykové práva národnostných menšín;
- ďalej informoval, že MK SR začiatkom roka 2025 požiadalo o odklad prípravy novely za účelom posudzovania zmien v kontexte medzinárodných záväzkov a za účelom konzultácie s predstaviteľmi národnostných menšín;
- uviedol, že momentálne je legislatívny proces pozastavený a v súčasnosti neprebiehajú žiadne konzultácie medzi MK SR a ÚSVNM;
- ďalej uviedol, že prebieha príprava návrhu všeobecného zákona o postavení národnostných menšín, pričom prvé zasadnutie pracovnej skupiny sa uskutočnilo v apríli 2025; návrh vychádza z legislatívneho zámeru z roku 2020, ktorý bude aktualizovaný; doplnil, že predloženie legislatívneho zámeru vláde SR je naplánované na koniec roka 2026;
- zároveň informoval, že sa pripravuje aj novela zákona č. 184/1999 Z. z. o používaní jazykov národnostných menšín, ktorej cieľom je zjednodušiť aplikáciu jazykových práv na územiach, kde sa tieto jazyky používajú, a tiež posilniť právnu istotu samospráv;
- doplnil, že v rámci novely kompetenčného zákona došlo k posilneniu postavenia rady, ktorá je dnes oficiálnym stálym poradným orgánom vlády SR pre otázky týkajúce sa menšín;
- uviedol, že v apríli 2025 bol prijatý dodatok k štatútu rady, ktorým bol do jej zloženia začlenený zástupca goralskej národnostnej menšiny, v súlade s jej oficiálnym uznaním vládou SR (uznesením č. 37/2025);
- informoval, že výbor, ktorý pôsobil v rámci Rady vlády pre ľudské práva, národnostné menšiny a rodovú rovnosť formálne zanikol v dôsledku ukončenia transformácie predmetnej rady;

Ákos Horony, podpredseda rady:

- podrobne informoval o iniciatíve ÚSVNM v oblasti dvojazyčného dopravného značenia;
- konštatoval, že napriek jasným zákonným ustanoveniam, prax na úrovni okresných úradov, dopravných inšpektorátov a Slovenskej správy ciest naráža na problémy v aplikačnej rovine;
- uviedol, že ÚSVNM pripravil konkrétne návrhy riešení, vrátane grafických príkladov značenia, ktoré boli predmetom rokovania s Ministerstvom dopravy SR a Ministerstvom vnútra SR; doplnil, že na tomto rokovaní bola navrhnutá a prisľúbená účasť zástupcu ÚSVNM v medzirezortnej pracovnej skupine ktorej cieľom je príprava novelizácie vyhlášky o dopravnom značení;
- otvoril diskusiu k predmetnému bodu;

Pavol Bogdan, ukrajinská národnostná menšina:

- upozornil na časový faktor pri príprave nového zákona o postavení národnostných menšín a položil otázku, čím sa pripravovaný návrh odlišuje od predchádzajúcich troch návrhov, ktoré boli vypracované v priebehu posledných tridsiatich rokov, respektíve či nemožno využiť už existujúce alternatívy zákona;

Zoltán Kovács, ÚSVNM:

- uviedol, že bola zriadená pracovná skupina so zastúpením rezortov; doplnil, že skupina pracuje na legislatívnom zámere, ktorého cieľom je určiť oblasti regulácie v pripravovanom zákone;
- zdôraznil, že niektoré témy sú citlivé (napr. samosprávy pre národnostné menšiny) a pôvodný návrh obsahoval aj inštitúcie bez tradície na Slovensku; konštatoval, že z tohto dôvodu je potrebné hľadať politickú dohodu;
- reagoval, že pripravovaný návrh vychádza z už z existujúceho legislatívneho zámeru, ktorý v sebe zahŕňa poznatky z predchádzajúcich návrhov

- zároveň uviedol, že vzhľadom na zložitý a medzirezortný charakter je potrebné vytvoriť širší konsenzus, preto bude aktualizovaný legislatívny zámer predložený na jeseň 2025 na ďalšiu diskusiu a pripomienkovanie prihliadnúc k tomu, že je nevyhnutné nájsť zhodu názorov;
- vyjadril predpoklad, že návrh bude na jeseň pripravený na schválenie a následne postúpený do medzirezortného pripomienkového konania a vláde SR;

Milan Ján Pilip, predseda komory národnostných menšín rady:

- skonštatoval, že predložený legislatívny zámer v podstate vychádza z materiálu, s ktorým sa členovia rady (pozn. v tom čase členovia výboru) stretli už v roku 2018;
- doplnil, že niektoré zákony boli odvtedy novelizované alebo pribudli nové, pričom podstatná časť legislatívneho zámeru sa zatiaľ nemenila;
- uzavrel, že je na Úrade vlády SR, ako sa s týmto materiálom v súčasnosti ďalej vysporiada;

Ákos Horony, podpredseda rady:

- ukončil rozpravu k predmetnému bodu;
- pristúpil k hlasovaniu o návrhu uznesenia k 9. bodu programu v nasledujúcom znení:

Rada vlády Slovenskej republiky pre národnostné menšiny

A. berie na vedomie

A.1 informáciu o aktuálnych legislatívnych procesoch v oblasti práv národnostných menšín.

Hlasovanie o schvaľovaní uznesenia k bodu č. 9 programu:

Prítomní: 39

Za: 38

Proti: 0

Zdržalo sa: 1

Ákos Horony, podpredseda rady:

- informoval, že uznesenie k bodu č. 9 programu bolo radou schválené;

Bod č. 10 Informácia o plnení uznesení vlády SR v oblasti postavenia a práv národnostných menšín

(Pozn. podrobná informácia k tomuto bodu bola členom rady zaslaná vopred; Príloha č. 9)

Ákos Horony, podpredseda rady:

- skonštatoval, že všetci členovia a členky rady dostali včas bod č. 10 programu a odovzdal slovo pani Kristíne Pekárovej, tajomníčke rady;

Kristína Pekárová, tajomníčka rady:

- uviedla, že v priebehu roka 2025 boli prijaté tri uznesenia vlády SR, ktoré sa dotýkajú práv a postavenia národnostných menšín, pričom ich plnenie spadá do pôsobnosti ÚSVNM;
- informovala, že uznesením vlády SR č. 37 z 29. januára 2025 bola goralská komunita žijúca na území SR oficiálne uznaná ako národnostná menšina, čo predstavuje významný krok v oblasti menšinovej politiky;
- doplnila, že v súlade s platným štatútom rady bola rozšírená komora národnostných menšín rady o jedného zástupcu goralskej národnostnej menšiny, a to na základe uznesenia vlády SR č. 208 z 23. apríla 2025, ktorým vláda schválila príslušný dodatok k štatútu rady;
- informovala, že v nadväznosti na predchádzajúce procesy podpredseda rady dňa 19. mája 2025 vyhlásil výzvy na registráciu pre uskutočnenie zhromaždenia rady, pričom v tejto súvislosti si národnostné organizácie angažujúce sa v oblasti goralskej národnostnej menšiny,

po sčítaní hlasov za prítomnosti komisie a notára, za svojho zástupcu dňa 23. 06. 2025 zvolili pána Pavla Zamišku;

- ďalej uviedla, že uznesením vlády SR č. 293 zo 4. júna 2025 k analýze sociálno-ekonomickej situácie a vybraných problémov v okresoch Prešov a Sabinov s návrhmi na zlepšenie sociálnej hospodárskej oblasti bola v bode C.35. splnomocnencovi vlády Slovenskej republiky pre národnostné menšiny uložená úloha spolupracovať s okresnými úradmi v Prešove a Sabinove, ako aj s ostatnými orgánmi štátnej správy, v súvislosti so zabezpečením používania jazykov národnostných menšín v úradnom styku;
- doplnila, že ÚSVNM monitoruje situáciu v daných regiónoch a v súčasnosti neeviduje žiadne podnety, ktoré by si vyžadovali bezodkladnú intervenciu;
- poďakovala za pozornosť

Ákos Horony, podpredseda rady:

- poďakoval za prednesenú informáciu a otvoril rozpravu k bodu programu;
- skonštatoval, že k prerokúvanému bodu nie sú pripomienky a uzavrel rozpravu;
- pristúpil k hlasovaniu o návrhu uznesenia k 10. bodu programu v nasledujúcom znení:

Rada vlády Slovenskej republiky pre národnostné menšiny

A. berie na vedomie

A.1 informáciu o plnení uznesení vlády SR v oblasti postavenia a práv národnostných menšín.

Hlasovanie o schvaľovaní uznesenia k bodu č. 10 programu:

Prítomní: 39

Za: 39

Proti: 0

Zdržalo sa: 0

Ákos Horony, podpredseda rady:

- informoval, že uznesenie k bodu č. 10 programu bolo radou schválené;

Bod č. 11 Rôzne:

- Prezentácia vybraných aktivít Úradu splnomocnenca vlády Slovenskej republiky pre rozvoj občianskej spoločnosti súvisiacich s oblasťou podpory národnostných menšín v Slovenskej republike

Ákos Horony, podpredseda rady:

- otvoril bod č. 11 programu a udelil slovo pani Simone Zacharovej, splnomocnenkyni vlády Slovenskej republiky pre rozvoj občianskej spoločnosti;

Simona Zacharová, splnomocnenkyňa vlády SR pre rozvoj občianskej spoločnosti:

- poďakovala podpredsedovi rady za udelenie slova a členom rady oznámila, že vystúpi s aktuálnou informáciou o aktivitách Úradu splnomocnenca vlády SR pre rozvoj občianskej spoločnosti (ďalej aj ako „ÚSVROS,,), ktoré majú systémový dopad aj na oblasť podpory národnostných menšín na území Slovenskej republiky;
- uviedla, že v rámci svojej agendy, ako aj v spolupráci s ďalšími partnermi a aktérmi, úrad vytvára priaznivé podmienky najmä pre mimovládne neziskové organizácie a dobrovoľnícke iniciatívy pôsobiace v komunitách, vrátane menšinových;
- zdôraznila, že úloha občianskej spoločnosti v demokratickom štáte je nezastupiteľná a pripomenula, že národnostné menšiny na Slovensku uplatňujú svoje práva nielen

prostredníctvom svojich volených zástupcov, ale významným spôsobom aj prostredníctvom občianskych aktivít, mimovládnych organizácií a dobrovoľníctva;

- informovala, že dňa 6. júna 2025 sa spolu s pánom Ákosom Horonym, splnomocnencom vlády SR pre národnostné menšiny a podpredsedom rady, zúčastnila pracovného stretnutia s Krisztiánom Forróom, poradcom prezidenta SR pre národnostné menšiny, kde na stretnutí v Prezidentskom paláci diskutovali o aktuálnych aktivitách svojich úradov a dohodli sa na užšej spolupráci v oblasti podpory národnostných menšín;
- uviedla, že jedným z hlavných nástrojov podpory občianskej angažovanosti je rozvoj dobrovoľníctva, ktoré ÚSVROS systematicky podporuje aj prostredníctvom finančných a legislatívnych opatrení;
- uviedla, že v roku 2024 nadobudla účinnosť novela zákona o dobrovoľníctve, na základe ktorej ÚSVROS začal realizovať akreditáciu organizácií pôsobiacich v oblasti dobrovoľníckych činností, pričom ozrejnila, že akreditácia je štátnym mechanizmom overenia spôsobilosti organizácie prijímať alebo vysielat' dobrovoľníkov s cieľom zabezpečiť kvalitu práce s dobrovoľníkmi;
- v prvom kole akreditácie v roku 2024 bolo úspešných 89 subjektov z celkovo 100 žiadateľov;
- doplnila, že druhé kolo prebehlo od 17. marca do 25. apríla 2025 a zapojilo sa doň 33 subjektov, pričom akreditáciu získalo 26 z nich;
- celkovo je akreditovaných 115 organizácií v oblasti dobrovoľníckych činností;
- informovala, že ďalšie – tretie – kolo akreditácie sa plánuje spustiť v druhej polovici leta, alebo začiatkom jesene 2025;
- všetky informácie vrátane zoznamu akreditovaných subjektov sú zverejnené na webovej stránke ÚSVROS v sekcii „dobrovoľníctvo“;
- ďalej uviedla, že organizácie, ktoré získali akreditáciu, môžu požiadať o finančný príspevok z výzvy vyhlásenej Ministerstvom práce, sociálnych vecí a rodiny SR v spolupráci s ÚSVROS na tému „Sociálne inovácie v dobrovoľníctve pri podpore sociálneho začlenenia“; doplnila, že výzva bola spustená 2. júna 2025 a uzatvorená 30. júna 2025, pričom alokácia predstavovala 1,8 mil. eur;
- apelovala na zástupcov organizácií národnostných menšín, aby sa aktívne zapájali do akreditácií aj finančných výziev, pričom zamestnanci úradu sú pripravení poskytnúť žiadateľom maximálnu súčinnosť;
- v závere vystúpenia zdieľala osobnú skúsenosť z ciest po regiónoch Slovenska, kde sa opakovane stretáva s jednotlivcami a komunitami rôzneho pôvodu, národností a kultúr; vyjadrila sa, že ich spája jedno – ochota konať v prospech svojho okolia a komunity;
- zdôraznila, že dobrovoľnícke a komunitné aktivity majú potenciál spájať, prekonávať rozdiely a posilňovať súdržnosť spoločnosti;
- uzavrela, že tam, kde ľudia spoločne tvoria, nie je priestor pre zlobu a podozrievanie, a že práve túto schopnosť súžitia v rozmanitosti by mala Slovenská republika hrdo prezentovať aj na medzinárodnej pôde;

Ákos Horony, podpredseda rady:

- poďakoval pani splnomocnenkyni za obsahlu a hodnotnú prezentáciu aktivít Úradu splnomocnenca vlády SR pre rozvoj občianskej spoločnosti a otvoril rozpravu k tomuto bodu;
- uzavrel rozpravu k predmetnému bodu;

- Informácia o aktualizácii členov pracovnej skupiny za účelom prípravy novely zákona č. 138/2017 Z. z. o Fonde na podporu kultúry národnostných menšín a o zmene a doplnení niektorých zákonov

(Pozn. podrobná informácia k tomuto bodu bola členom rady zaslaná vopred; Príloha č. 10)

Ákos Horony, podpredseda Rady:

- uviedol, že v rámci bodu „Rôzne“ bude nasledovať informácia o aktualizácii členov pracovnej skupiny za účelom prípravy novely zákona č. 138/2017 Z. z. o Fonde na podporu kultúry národnostných menšín a o zmene a doplnení niektorých zákonov;
- informoval, že MK SR sa dňa 27. mája 2025 obrátilo listom na radu so žiadosťou o aktualizáciu členov pracovnej skupiny, ktorá pripravuje novelu zákona č. 138/2017 Z. z. o Zákone o Fonde na podporu kultúry národnostných menšín a o zmene a doplnení niektorých zákonov;
- žiadosť MK SR podľa jeho slov reaguje na zmeny, ktoré nastali v oblasti národnostnej politiky, konkrétne na transformáciu výboru Rady vlády Slovenskej republiky pre ľudské práva, rodovú rovnosť a národnostné menšiny, ktorá bola realizovaná na základe uznesenia vlády Slovenskej republiky na uznesenie vlády Slovenskej republiky č. 37 z 29. januára 2025, ktorým bola Goralská komunita žijúca v Slovenskej republike uznaná za národnostnú menšinu;
- v tejto súvislosti MK SR žiada o nomináciu zástupcu Goralskej národnostnej menšiny a aktualizáciu celkového zloženia pracovnej skupiny;
- požiadal predsedu komory národnostných menšín Rady vlády Slovenskej republiky pre národnostné menšiny, aby návrhy na aktualizáciu prekonzultoval so zástupcami menšín a predložil finálny zoznam sekretariátu rady, ktorý bude následne doručený MK SR;
- otvoril rozpravu k tomuto bodu;

Alena Kotvanová, riaditeľka fondu:

- reagovala na vystúpenie pani splnomocnenkyne Zacharovej; aktivitu ÚSVROS v oblasti dobrovoľníctva považuje za mimoriadne dôležitú aj pre sektor kultúry a podporu národnostných menšín;
- zdôraznila, že hoci fond nemá primárnu pôsobnosť v oblasti dobrovoľníctva, má záujem o prepojenie s iniciatívami, ktoré majú presah do práce menšinových kultúrnych organizácií;
- vyjadrila pripravenosť fondu zdieľať dáta a poznatky, ktoré môžu byť ďalej využité;

Ákos Horony, podpredseda rady:

- poďakoval za podnetné informácie a odovzdal slovo pánovi Valentovi;

Denis Valent, MK SR:

- reagoval na vystúpenie pani riaditeľky fondu; uviedol, že členstvo riaditeľa fondu ostáva nemenné;
- zároveň dodal, že aj po skončení jej mandátu bude vítané, ak sa bude zúčastňovať zasadnutí pracovnej skupiny, pretože v zmysle zásad činnosti si pracovná skupina môže prizývať aj ďalších odborníkov;
- zdôraznil, že s pani Kotvanovou počítajú aj naďalej;

Alena Kotvanová, riaditeľka fondu:

- poďakovala a uviedla, že ak bude príležitosť, rada sprostredkuje skúsenosti, ktoré nadobudla počas štyroch rokov svojho pôsobenia;

Ákos Horony, podpredseda rady:

- uzavrel rozpravu k tomuto bodu;
- uviedol, že pristúpi k schvaľovaniu uznesenia, pričom avizoval, že o uznesení bude hlasovať len Komora Rady;
- pristúpil k hlasovaniu o návrhu uznesenia k 10. bodu programu v nasledujúcom znení:

Komora národnostných menšín Rady vlády Slovenskej republiky pre národnostné menšiny

A. berie na vedomie

informáciu o aktualizácii členov pracovnej skupiny za účelom prípravy novely zákona č. 138/2017 Z. z. o Fonde na podporu kultúry národnostných menšín a o zmene a doplnení niektorých zákonov;

B. ukladá

podpredsedovi Rady vlády SR pre národnostné menšiny predložiť Ministerstvu kultúry SR aktualizáciu nominovaných členov národnostných menšín v zmysle bodu A1 do 31. júla 2025.

Hlasovanie komory o schvaľovaní uznesenia:

Prítomní: 26

Za: 26

Proti: 0

Zdržalo sa: 0

Ákos Horony, podpredseda rady:

- informoval, že uznesenie komory v bode „Rôzne“ bolo radou schválené;

- Informácia o návšteve komisára Rady Európy pre ľudské práva na Slovensku;

- Informácia o návšteve Európskej komisie proti rasizmu a intolerancii Rady Európy (ECRI) na Slovensku;

- Informácia o kampani OSN k 60. výročiu Medzinárodného dohovoru OSN o odstránení všetkých foriem rasovej diskriminácie;

Ákos Horony, podpredseda rady:

- odovzdal slovo zástupkyňi Ministerstva zahraničných vecí a európskych záležitostí SR (ďalej aj ako „MZVEZ SR“), pani veľvyslankyni Barbare Illkovej, poverenej zástupkyňi štátneho tajomníka MZVEZ SR Mareka Eštoka;

Barbara Illková, MZVEZ SR:

- informovala členov rady o troch aktuálnych medzinárodných aktivitách, ktoré sa priamo alebo nepriamo dotýkajú ochrany práv národnostných menšín v Slovenskej republike;

- v úvode upozornila, že v júli 2024 navštívil Slovensko komisár Rady Európy pre ľudské práva, pán Michael O'Flaherty, ktorý sa zameria najmä na situáciu rómskej komunity v oblastiach ako bývanie, vzdelávanie, prístup k službám a ochrana pred diskrimináciou; uviedla, že v nadväznosti na návštevu bolo vypracované a Slovenskej republike doručené Memorandum o ľudských právach Rómov v Slovenskej republike s odporúčaniami, ktoré obsahuje hodnotenie a návrhy konkrétnych opatrení pre čo najlepšie implementovanie vládnej stratégie rovnosti, začleňovania a účasti Rómov do roku 2030, pričom memorandum je zverejnené a prístupné aj odbornej verejnosti;

- ďalej uviedla, že v máji 2025 sa uskutočnila pravidelná monitorovacia návšteva Európskej komisie proti rasizmu a intolerancii (ďalej aj ako „ECRI“), ktorá preverovala implementáciu predchádzajúcich odporúčaní vo viacerých oblastiach; pripomenula, že osobitná pozornosť bola venovaná výskytu nenávistných prejavov na internete a vo verejnom priestore, situácii v oblasti segregácie rómskych detí v školstve, ako aj právam LGBTI+ komunit;

- podotkla, že výsledkom návštevy bude monitorovacia správa, ktorá bude obsahovať prioritné a ďalšie odporúčania, pričom orgány štátnej správy budú môcť pripomienkovať návrh správy v decembri 2025; zdôraznila, že Slovenská republika víta túto návštevu ako štandardný monitorovací mechanizmus, pričom zástupcovia štátnej správy, mimovládneho sektora aj menšín poskytnú ECRI vecné a otvorené informácie o vývoji v SR;

- v závere informovala, že v decembri 2025 si medzinárodné spoločenstvo pripomenie 60. výročie prijatia Medzinárodného dohovoru o odstránení všetkých foriem rasovej diskriminácie (ďalej aj ako „ICERD“), ktorý je kľúčovým dokumentom v oblasti ľudských práv, pričom OSN v tejto súvislosti vyhlásila medzinárodnú kampaň, do ktorej sa SR plánuje aktívne zapojiť prostredníctvom odborných podujatí, informačných materiálov a prezentácie príkladov dobrej praxe; zdôraznila úlohu občianskej spoločnosti a ďalších zainteresovaných strán v boji proti rasovej diskriminácii a pri ďalšom zdieľaní informácií o pokroku v boji proti rasovej diskriminácii na regionálnej a miestnej úrovni;
- na základe odporúčania Výboru OSN pre odstránenie rasovej diskriminácie (ďalej aj ako „CERD“) MZVEZ SR listom vyzvalo príslušné rezorty a inštitúcie, aby prispeli k 60. výročiu dohovoru organizovaním a vykonávaním aktivít na miestnej, národnej, regionálnej alebo medzinárodnej úrovni (napríklad organizovaním podujatí, vydávaním publikácií); MZVEZ SR súčasne vyzvalo na zaslanie informácií o uskutočnených aktivitách priamo sekretariátu CERD;
- uviedla, že možné zapojenie sa SR do kampane bude témou neskoršej diskusie priamo s CERD počas obhajoby 14. periodickej správy SR o implementácii ICERD, ktorú SR predložila CERD v máji 2025;
- doplnila, že ďalšou súčasťou kampane bude aj konanie high-level konferencie počas plenárneho zasadnutia CERD v decembri 2025; bližšie informácie o aktivitách k výročiu budú zverejňované na webovej stránke CERD, ktorá bude slúžiť ako informačný zdroj o podujatiach, multimédiách a ďalších produktoch súvisiacich s výročím;
- vyzvala zástupcov a zástupkyne národnostných menšín, aby sa podľa svojich možností aktívne zapojili do pripravovaných aktivít a prispeli k ich obsahu z pohľadu svojej komunity;

Ákos Horony, podpredseda rady:

- poďakoval pani Illkovej za prednesené informácie;
- dodal, že rada bola s prednesenými informáciami oboznámená a odovzdal slovo pani Alene Kotvanovej;

Alena Kotvanová, riaditeľka fondu:

- doplnila svoju pripomienku vo vzťahu k pripravovanej novele zákona o fonde;
- uviedla, že v prípade goralskej menšiny je potrebné pripraviť a prijať technickú novelu zákona čo najskôr, podobne ako tomu bolo v prípade vietnamskej menšiny;
- zdôraznila, že takáto novela by mala byť účinná najneskôr na jeseň 2025, aby bolo možné otvoriť evidenciu pre goralskú menšinu, pripraviť voľby a následne od 1. januára 2026 upraviť paragraf, ktorý určuje percentuálny podiel a finančné prostriedky;
- poznamenala, že technická novela zrejme nepôjde v súbehu s ostatnými zmenami, preto ju bude potrebné pripraviť rýchlo a samostatne;

Ákos Horony, podpredseda rady:

- poďakoval za návrh a vyzval zástupcu MK SR, pána Valenta, aby sa k veci vyjadril;

Denis Valent, MK SR:

- reagoval, že MK SR si uvedomuje túto potrebu a poďakoval za pripomienku;

Ákos Horony, podpredseda rady:

- uzavrel rozpravu k tomuto bodu;
- poďakoval členkám a členom rady za ich účasť a vecnú, konštruktívnu diskusiu;
- oznámil, že tretie zasadnutie rady je plánované na november 2025 a ukončil 2. zasadnutie rady.

V Bratislave, 4. augusta 2025

Zapísali: Mgr. Kristína Pekárová, *v.r.*; Bc. Alex Végh, *v.r.*; Bc. Adam Kubiš, *v.r.*;
Úrad splnomocnenca vlády Slovenskej republiky pre národnostné menšiny

Overila: Mgr. Kristína Pekárová, *v.r.*;
tajomníčka Rady vlády Slovenskej republiky pre národnostné menšiny

Schválil: Mgr. art. dr. jur. Ákos Horony, *v.r.*;
podpredseda Rady vlády Slovenskej republiky pre národnostné menšiny